

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoli po pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani.

Sklicevaje se na § 19 tiskovnega zakona zahteva se, da prinesete z oziroma na članek „Celjski procesi“ v 41. številki Vasega lista v po sestavljeni zahtevi izidoči prvi ali pa naslednji drugi številki sledečo popravo:

Podpisani državni pravdnik se pri porotni razpravi proti Francetu Gostinčarju niti izrecno niti po smislu ni izrazil: „kaj si mora misliti svet o narodu, ki ima med seboj take Herostrate?“

C. kr. državno pravdnštvo v Celju,
dne 1. marca 1900.

C. kr. državni pravdnik:
Ekl.

Državni zbor.

(Iz raznih klubov. — Interpelacije in odobrene volitve. — Razprava o vladni programatiški izjavi. — Cesarska naredba iz leta 1854. ali policijska vsegamočnost. — Odklonjena pomnožitev odsekov.)

Sklep nemških nacionalcev, glasovati proti rekrutnemu zakonu je v vladnih krogih obudil veliko presenečenje, druge nemške stranke pa so nevoljne, da si skušajo nacionalci na tak način pridobiti popularnost. Sklep sam je bil storjen le z večino jednega glasu, in še ta večina se je dobila samo vsled tega, ker je bilo več zanesljivih vladnih pristašev odsotnih. Vlada upa, da bo klub ta svoj sklep preklical in imajo načelniki drugih levičarskih klubov že ukaz, da to izposlušajo.

Klub nemških klerikalcev je sklenil, da se ne udeleži razprave o vladni programatiški izjavi, in da bo vlado krepko podpiral. Italijanski klub je storil podoben sklep. V debati o vladni izjavi se ne oglasi, podpirati pa hoče vladni gospodarski program.

* * *

Začetkom včerajšnje seje je bilo kakor običajno podanih več interpelacij. Tudi slovenski poslanci so se naveličali svoje potpežljivosti in se odločili na energično postopanje. Krek in Pogačnik sta se ohrabrila in sta vlado interpelirala zaradi neke gorénjske ceste. Slava jima!

Zbornica je odobrila volitev daljše vrste poslancev brez debate. Pri poročilu o izvolitvi poljskega poslanca Blažovskega je maloruski poslanec Tanackiewicz pojasnil kričeče nezakonitosti in grda nasilstva, ki so se primerila pri dotični volitvi, a zbornica je vzlic temu izvolitev odobrila.

* * *

V razpravi o vladni programatiški izjavi je govorilo včeraj pet poslancev.

V imenu nemškoliberalnih veleposestnikov je dr. Grabmayr z odkritim zadovoljstvom pozdravil vladni program in pravne konference ter izjavil, da bo njegova stranka vlado podpirala. Zastopal je stališče, da se mora napraviti mir mej narodi, sicer poginemo vsi skupaj. Dokaz, kako vse propada, zlasti parlamentarizem, se vidi iz tega, da ljudstvo nima nikacega zaupanja več v državni zbor, in da bi bilo v malenkostni čaši prostora za solze, ki bi tekle, ako bi izginil državni zbor. Vlada ima voljo, spoštovati ustavo, a parlament ji mora to omogočiti. Naj bi vsak premislil, za koliko se gre, ako bi bila vlada prisiljena, kreniti na pot, ki leži zunaj ustave. Ali sedanji rod nima več razuma za vrednost ustave? Ali je treba opominjati, koliko se imamo vsi zahvaliti ustavi in kaj je bil absolutizem. Če bi Avstrija padla med tiste države, ki velja za nezrele narode načelo „Suprema lex regis voluntas“, potem bo tega v prvi vrsti kriv parlament. V obeh narodnih taborih se računa na krah parlamenta. Radikalci jedne in druge stranke upajo, da se pri tem nasprotnik vrat zlomi. Iz razvalin ustave ne zraste niti češko državno pravo, niti se ne napravi iz njih ponosna zgradba nemške samovlade. Človeško oko ne vidi v bodočnost, ali če se upoštevajo zemljepisne in etnografske razmere srednje Evrope, potem se mora za slučaj, da razpade ta država, reči, da ne preti Nemcem, pač pa Čehom narodna smrt. Zato pa se morajo Čehi in Nemci omejiti na ohranitev svoje narodnostne integritete in se odpovedati nadvladi. Toda naj se zgodi kakorkoli, to se Nemcem in njihovim zaveznikom nikdar ne posreči, iztisniti nemški narod iz njegove pozicije.

Mladočeh dr. Plaček je vladni program označil kot „Zukunftsmusik“. Pojasnil je češko stališče glede jezikovnih naredeb in dejal, da stoji vlada pod nemško komando vsled katere vlada obstoječih zakonov ne sme izvršiti. Čehi, je dejal govornik, se zanašajo na večino avstrijskih narodov, na njih čutila za pravičnost in za zakone. Končno je govornik čestital nemškim strankam, da kandidujejo za podpredsedniško mesto tistega Pradeja, ki je tolažil svoje volilce, da se jim absolutizma ni bati, ker bo nemški. Čehi ne podcenjajo nevarnosti, ki jim grozi od absolutizma; oni vedo, kako bo nemška birokracija divjala ali vzlic temu bodo obstrukcijo nadaljevali.

Nemški liberallec dr. Pergelt je dejal da vlada ne sme napraviti miru mej narodi za vsako ceno, nego da mora pred vsem gledati na zgodovinski razvoj razmer. Predno se uredi jezikovno vprašanje se mora nemški državni jezik zagotoviti.

V imenu nemških nacionalcev je Prade izjavil, da se z odpravo jezikovnih naredeb še nikakor ni zadostilo vsem zahtevam Nemcev. Nemški nacionalci so se udeležili spravnih konferenc, dasi ne verjamejo, da se napravi mir. Pred vsem zahtevajo Nemci, da se uveljavi nemški državni jezik in sicer, ker tega ne morejo doseči v parlamentu iz sami store, češ, da to itak ni toliko v nemškem, kakor v državnem interesu. Končno je zahteval, da se morajo v nemških krajih nastavljati samo nemški sodniki.

Malorus Wassilko se je zavzemal za narodne pravice Malorusev v Bukovini in apeliral na vlado, naj Maloruse brani pred Rumuni.

Razprava se je na to pretrgala.

* * *

Na to je prišel na razpravo nujni predlog dr. Dvořaka glede uredbe policijskega kazenskega prava in razveljavljenja cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854. Tajnost je utemeljeval dr. Dvořak, ki je pojasnil svojevoljnost policije v obče in vpliv ominozonega ostanka izza dobe absolutizma, naredbe iz leta 1854, na vse javno življenje. Ministrski predsednik Körber je dejal, da

se naredba ne bo razveljavila, dokler se ne uvede nov policijski zakon.

* * *

Koncem seje je Wolf zahteval, da naj se vsi tisti, ki so podali nujne predloge glede premogarskega štrajka povabijo na seje socialnopolitičnega odseka, kateri predlog pa je bil odklonjen.

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)
(Dalje.)

X.

Zanimivo je zasledovati Havlička v drugem delu njegovih razmotrivanj. V tem se obrača namreč proti svojemu kritiku, nekemu p. Škorpiku z Bohdalic na Hani, kateri je priobčil v klerikalnem, takrat na Dunaju izhajajočem „Videnskem Dnevniku“ („Dunajskem Dnevniku“), svoje „argumente“ proti Havličkovim epistolam. Havliček je preverjen, da je ljudstvo veliko lažje razumelo njegove epistole, ko pa ona razlaganja p. Škorpika. Kritik njegov spada očitno k onim cerkvenim lišpavcem, kateri umejo navažno s par citati od vseh vetrov zbranimi, in z rožnatim, čisto njim samim nerazumnim slogom ali s kako prečudno apelacijo na različne „avtoritete“ in razne apokaliptične trditve svoje članke in pokriti slovoja. Taki bogoslovci imajo vedno pripravljeno malo orožarno, iz katere odbivajo vse napade na hierarhijo in cerkvene grehe. Če se očita kaj škofom, prinesejo koj na krožnik tega ali onega škofa, kateri je res vse časti vreden mož. Pri Jugoslovanih mora vedno kak Slomšek ali Strossmayer služiti za ščit svojim nevrednim tovarišem. Če jim pa rečete, da večina duhovščine ima prav malo pomena za človeško družbo, zaprovam sapa z nekoliko misionarji, kateri preobračajo Indijance na krščansko vero. Da pa je na conto nekaterih res poštenih, dobrih cerkvenih dostojanstvenikov sto in sto škofov, kateri ali zlorabljajo svojo višepastirsko službo in moč, ali so le „fruges consumere nati“, da je a conto res poštene, resnično poklicane manjšine duhovništva, večina, katera nič ne prispeva k

LISTEK.

Nakit.

Spisal Guy de Maupassant.
(Iz „Contes du jour et de la nuit“.)
(Konec.)

V.

Po preteku tedna pa sta izgubila vse upanje.

In Loisel, postaran za pet let, je dejal tedaj: Misliti moramo, kako nadomestiti ta nakit.

In drugi dan sta vzela škatljico, v kateri je bil shranjen in šla sta k juvelirju, katerega ime je bilo priljepljeno v škatljici.

Ta je pregledoval nekaj časa svoje knjige, potem pa dejal: Gospa, tega nakita nisem jaz prodal, najbrž sem prodal samo etui.

Tedaj sta hodila od juvelirja do juvelirja iskati onemu enakega nakita, mučeča svoj spomin, oba bolna od žalosti in strahu.

Končno sta našla v prodajalnici v Palais-Royal niz demantov, ki se jima je zdel čisto podoben onemu, ki ga sta iskala. Veljal je 40.000 frankov, pustilo bi se ga jima za 36.000 frankov.

Prosila sta tedaj juvelirja, naj ga ne

proda pred tremi dnevi. In pogodili so, da ga zopet prevzame za 34.000 frankov, ako bi se pred koncem februarja našel prvi.

Loisel je imel 18.000 frankov shranjenih, ker mu jih je zapustil oče. Drugo bi si izposodil. Vzel je na posodo 1000 fr. od enega, 500 od drugega, 5 luidorjev tukaj in tri tam. Podpisal je mejnico, naredil pogubljive dolgove, dal se v kremplje oderu hom in posojevalcem vsake vrste. Tvegalo je vso svojo eksistenco, dal svoj podpis, dasi ni vedel, ali bode mogel kdaj vsemu zadostiti, in v strahu pred skrbmi prihodnosti, pred črno bedo, ki bo hlastila nanj, pred telesnim pomanjkanjem in duševnimi mukami, šel je po nakit in položil na mizo kupčevalca 36.000 frankov.

Ko je prinesla gospa Loiselova nakit gospej Forestier, ji je rekla ta z nevoljo: Lahko bi mi ga bila preje prinesla, ker potrebovala bi ga bila.

Ni pa odprla škatljice, česar se je njena prijateljica jako bala.

Ako bi bila opazila nadomestitev, kaj bi se bila mislila? Kaj bi bila rekla? Ali bi ne je imela za tatovo?

VI.

Gospa Loiselova je poznala strašno življenje revežev. Vendar se je kar nakrat

hrabro odločila: Ta strašanski dolg se mora poplačati. In plačati ga je hotela sama. Odpustili so deklo, preselili se, najeli sobico pod streho. Znala je opravljati vsa nizka dela v hiši, vse sitne opravke v kuhinji. Pomivala je posodo, kvarila si bele roke ob tolstih loncih in ob sajastih ponvah. Prala je zamazano perilo, srajce in brisače, katere je sušila na vrvi; vsako jutro je nesla smeti na ulico in vodo iz ulice po stopnicah in postajala v vsakem nadstropju, da se oddahne.

In oblečena kakor priprosta ženska, je hodila vsaki dan k branjevcu, h kramarju, k mesarju, s košarico na roki, in barantala je osramočena in trgala se je za vsaki krajcar svojega pičlega denarja.

Morala sta vsaki mesec plačati menjice ponoviti druge, podaljšati obroke.

Mož je na večer prepisaval račune nekega kupca, in narejal mnogokrat ponoči prepise po 15 krajcerjev stran.

In to življenje je trajalo 10 let. Po 10 letih pa sta poplačala vse, z oderuški nakladami in nakopičenimi obrestmi vred. Gospa Loiselova je bila sedaj videti starka. Postala je močna in trda, osorna ženska od trdega, nizkega dela. Razmršena, v zamenarjeni obleki, z rudečimi razkami govo-

rila je debelo in pomivala tla z velikimi golidami vode.

Včasih pa, ko je bil njen mož v pisarni, sedla je k oknu in mislila na ono večerno veselico, na oni ples, kjer je bila tako lepa, tako slavljenja.

Kaj bi se bilo zgodilo, ako bi ne bila izgubila onega nakita? Kdo ve? Kdo ve? Kako je življenje čudno, premenljivo! Kako malo je treba, da se človek pogubi ali pa reši!

VII.

Nekega dne, ko se je šla nekoliko sprehodit v Champs-Élysées, da bi se odpčila od vsakdanjega truda, je opazila nenkrat ženo, ki vodi otroka na sprehod. Bila je gospa Forestierjeva, še vedno mlada, še vedno lepa, še vedno zapeljiva.

Gospa Loiselova se je stresla. Ali bi jo nagovorila? Da, gotovo. In sedaj, ko je bila vse poplačala, bi jej lahko vse povedala. Zakaj ne? Približa se ji je.

— Dober dan, Ivanka!

Ta je ni spoznala, in čudila se je, da jo tako priprosta ženska tako familijarno nagovarja.

In v zadregi je dejala: Ali ... gospa! ... Ne vem ... Vi se morate motiti.

— Ne. Jaz sem Matilda Loiselova.

blaginji človeštva: to se že na kak način prikrije ali zamoči. Veliko število je tudi take duhovščine, katera iz strahu pred svojimi „višimi“ mora zamočati svoje pravo mišljenje, če tudi morda odkritosrčno misli z ljudstvom.

Očitno se je epistolam, da zasramujejo katoliške ceremonije. Toda to je zmota! Neke ceremonije se mora pripoznavati pri vsaki veri, a to se ne da odobravati, da se jih upošteva kot bistvo, glavno stvar v veri! Res je potrebno, da človek svojem Stvarniku in največjemu dobrotniku i zunanje izkazuje dolžno čast in hvalo, svoje neizmerno spoštovanje in ljubezen, toda to se sme delati le tedaj, če je pri molitvi i srce zraven, če si je pri ceremoniji i duša svesta njenega pomena. Godi se res tako? Da, mislim sem, prepričan sem bil i jaz dolgo časa, da je vse to sveta resnica. Polagoma pa sem vendar začel izpoznavati in to sam — brez vpliva od nobene strani — da vendar ni vse zlato kar se sveti. In prepričan sem, da nisem sam te misli... Prosim Vas, obiščite le n. pr. katerokoli pontifikalno mašo, a to brez pred-sodkov in z zdravim razumom in odprtimi očmi in pozorujte tam to neprestano tekanje po cerkvi, opazujte kako se časti Boga z neprestanim poklekovanjem, priklanjanjem, katero izvaja dresirana duhovščina bolj precizno od salonskega kavalirja, z neprestanim pokrivanjem in odkrivanjem prečudnih miter in raznih čepic, z mehaničnim odpevanjem zastarelih, ljudstvu neumljivih formul: potem, prav za res ni treba nobenega čudeža, da se Vam bo zdela cerkev vsemu bolj podobna ko pa hramu božjemu. — Vprašal sem večkrat priproste ljudi, zakaj hodijo tako radi k „velikim“ mašam. Odgovor je bil navadno takle: Ko grem k „veliki“ maši, sem zmiraj poprej i pri navadni maši, da tam malo pomolim. Pri „veliki“ itak to ni mogoče, ker je preveč šuma; zakaj pa ne bi šel i tja, saj je takrat tam tako „lepo“, toliko sveč cvetic, okrasov, toliko dragocenih in krasnih mašniških oblek, zraven tega še muzika... Kaj takega nimamo vsaki dan!

Neizmerna bogastva, katera so nako-pičena po raznih cerkvah, so li res tako potrebna? Res, da je potrebno toliko neštevilih in dragih monštranc, kelihov, križev, večinoma zlatih in srebrnih, posejanih z dijamanti in briljanti? Seli ne bi sicer iz-pogovarjali kristovih nauk s tem, da bi se bogastva, krvavo pridobljena od ljud-skih žuljev in tako brezpotrebna razsipana po cerkvah, vsaj deloma vporabljala za boljše, človeko- in bogoljubnejše namene?

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 2. marca. Jugoslovani in Čehi.

„Die Information“ poroča, da se je vršila po želji Slovencev konferenca parlamentarne komisije slovenske kršč-narodne zveze, mladočeskega kluba in konservativ-nega veleposestništva. Slovenci so izjavili, da smatrajo češko obstrukcijo za veliko ne-varnost, ki preti interesom slovenskega na-roda. Ako bi se vsled mladočeske obstruk-cije sistirala ustava, bi bile slovenske manj-

Prijateljica pa je vskliknila:
Oh!... uboga moja Matilda, kako si se spremenila!

— Da, imela sem prav hude dneve, od kar te nisem videla, in veliko bede... in to radi tebe!...

— Radi mene? Kako to?

— Spominjaš se gotovo onih deman-tov, ki si mi jih bila posodila, da sem mogla iti na slavnost v ministrstvo.

— Da, in tedaj?

— Tedaj sem jih bila izgubila.

— Kako? Saj si mi jih bila prinesla.

— Prinesla sem ti bila druge, čisto enake. In že 10 let jih plačujem. Umeš, da to ni bilo lahko za nas, ki nisva imela ni-česar... Sedaj je vendar vsega konec, in zato sem neizmerno zadovoljna.

Gospa Forestierjeva se je ustavila: Ti praviš, da si bila kupila niz demantov in nadomestila mojega?

— Da, ali nisi tega opazila, kaj? Bili so res čisto jednaki.

In ona se je nasmehnila s ponosnim in otročjim veseljem ter ji povedala vse.

Gospa Forestierjeva, vsa ginjena, pa jo je prijala za obe roki: Uboga Matilda! Ali moji so bili ponarejeni! Veljali so k več-jemu 200 frankov.... A. L.

šine na Štajerskem, Koroškem in na Istrskem brezobzirno izročene narodnim nasprotni-kom. Mladočehi naj bi torej začeli tako taktiko, ki bi ne bila nevarna Jugoslova-nom, ti pa bodo Čehi v njihovi opoziciji krepko podpirali ter se potezali, da se za-stavi vsa desnica za to, da se narodno vprašanje reši za Čehi in Jugoslovane ter sploh za vse narodne manjšine zakonitim potom. Obstrukcije Čehov pa ne morejo podpirati, ker brez parlamenta nimajo Slo-venci nobenega organa, kjer bi zastopali svoje interese in povedali svoje pritožbe. — „Reichswehr“ poroča, da so imeli skupno sejo sampo Čehi in Jugoslovani, ker zaupnikov konservativnih veleposestnikov ni bilo na Dunaju, ki pa se začno, ko do-spo na Dunaj, z Jugoslovani tudi pogajati. Med Čehi in Jugoslovani se je doseglo v mnogih točkah popolno sporazumljenje ter sta se stranki glede prvega podpredsednika docela zjediniili. Radi tesne zveze Jugoslo-vanov s Čehi in konservativnimi velepo-sestniki se bodo pogajanja nadaljevala.

Milanovština.

Pod tem naslovom poročajo „Narodni Listy“, da je izdala srbska vlada naredbo, da mora znati vsak srbski urednik ali so-trudnik (!) časopisov, ki izhajajo na Srb-skem, vsaj tri jezike: srbski, nemški in francoski (ruskega ni treba), in sicer v be-sedi in pisavi. Da, še več: imeti mora spri-čevalo katerekoli evropske univerze, da je bil vsaj tri leta reden slušatelj. S to sila modro naredbo pa vlada ne misli dvigniti srbske žurnalistike, nego zabraniti učitelj-stvu, duhovščini in nižjim stanovom, da se posveté časopisju, zlasti ako je radikalno. Ti ljudje nimajo vseučilišnih vednosti in niso linguisti, toda dobri rodoljubi so, ki znajo braniti svoj narod in ne marajo Mi-lana. Zato pa je stopil Milan s svojo široko nogo med narod in tisk. Milanu je bržčas srbsko časopisje sploh odveč.

Vojna v Južni Afriki.

Cronjeva kapitulacija se je izvršila tako-le: Najspredejší polk je videl nakrat, da so Buri razobesili belo zastavo, kar so sprejeli Angleži z viharnimi cheer-klici. Kmalu na to je došlo na lorda Roberta pismo, v katerem je Cronje naznanil svojo kapitulacijo. Potem je bil general Pretyma-n poslan, da pripelje Cronja. Bilo je sveže, solnčno jutro. Ob 7. uri se je videlo, kako jaha preko planjave majhna četa. Lord Ro-berts je stopil pred priprosti voz, v katerem spi ter je ukazal, da stopi v vrsto oddelek Seaforthskih Highlandcev. Jezdci so se pri-bližali in na desnici generala Pretymana je bilo videti starejšega moža, jako temne polti in meliranih kodrov. Ta jezdec je bil Cronje. General Pretyman ga je predstavil z besedami: „Komandant Cronje!“ na kar je Cronje salutiral. Tudi Roberts je salutiral in vsi jezdeci so stopili s konj. Potem je pristopil Roberts k Cronju ter mu dal roko z besedami: „Gospod, pogumno ste se branili! Cronje pa je dejal: „Žal mi je, da se vam nismo nikakor mogli še dalje ustav-ljati.“ Potem je povabil Roberts ujetnika, katerega je spremljal njegov tajnik Keyzer, na zajutrek, katerega se je vdeležil ves štab. Cronje je bil jako miren, zamišljen in je govoril prav malo. Naslednjega dne je spremlj general Pretyman Cronjea in njega družino na vlak in od ondi v Kapsko mesto. Tudi vsi drugi ujetniki se prepeljejo tja. Sedaj se je izkazalo, da je imel Cronje vsega skupaj le še 4000 ljudi, med temi pa so všteti tudi otroci in ženske. Več-jemu delu Burov se je posrečilo uteči. To-pove so zakopali, ali pa pometali v reko Modder. „Times“ predlaga, naj pošljejo Cronjea in druge ujetnike na otok sv. Helene, kjer je bil svoj čas Napoleon. — Buri se umikajo sedaj na vseh toriščih. Zapustili so Arnudel, Kolesberg in tudi obleganje Ladysmitha so opustili, kar je bilo že davno sklenjeno. Buri zapuščajo polagoma Natal in Kaplandijo, ta tuja, angleški oblasti podvržena tla ter se hoté umakniti na mejo, na prelaze v Zmajevih gorah in za reko Vaal. Tu imajo sila močne utrdbe in tako izvrstne pozicije, da bodo imeli Angleži pač še ogromno dela in truda, da jih preženo še od ondi. Morda pa se Robertsu in Bullerju to sploh ne posreči. Obleganje Ladysmitha so sklenili Buri opustiti že precej časa in ko je prišel Cronje v stisko, so zapuščali polagoma burski oddelki Natal ter se umak-nili proti Zmajevim goram in proti reki Vaal. Zadnji boji, v katerih so imeli An-gleži zopet silne izgube, so imeli samo ta

namen, da zadrže Angleže toliko časa, da spravijo Buri svoje topove in ves svoj train v varnost. Ko se je to zgodilo, so se Buri prostovoljno umaknili in lord Dundonald je mogel brez truda priti s svojimi konjeniki v Ladysmith. Generalu Whiteju in njegovim armadi, ki se je branila 120 dni, ni možno odrekati priznanja. Vstrajala je vzlic vse-stranskemu pomanjkanju in raznim epide-mijam. Boj se bode sedaj nadaljeval na novih bojiščih. Sloga in bojevitost med Buri sta ostala nespremenjena, izguba 3000 mož Cronja je zanje sicer hud udarec, toda nikakor ne prevelik in prehud. Krüger, Steyn in Joubert ter vsi Buri so priprav-ljeni boriti se dalje, do zadnjega, in to tem bolj, ker je sedaj očitno, da hočejo Angleži uničiti docela neodvisnost Transvaala in republike Oranje.

Dopisi.

Iz Rečice v Savinjski dolini, 28. fe-bruvarja. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona prosim, da z ozirom na dopis „Iz Ljub-nega v Savinjski dolini, 20. fe-bruvarja“, kateri dopis je Vaš list „Slovenski Narod“ priobčil na 2. strani 44. številke od dne 23. februvarja 1900, zastran moje osebe v prihodnji ali v tej sledeči številki Vašega lista „Slovenski Narod“ na ravno tistem mestu ter z ravno tistimi črkami objavite sledeči popra-vek: 1. Ni res, da bi bil jaz pri „konsum-nem zborovanju na Rečici, dne 15. t. m.“ govoril v se to, o čemer poroča „Slovenski Narod“, ker sem vsled velikega hrupa, ka-teri je bil nastal, govoril le prav kratko časa; res pa je, da, ko bi se me sploh bilo pustilo govoriti, da bi potem bil povedal marsikaj sličnega temu, kar dopisnik v „Narodu“ poroča kot v resnici od mene govorno. 2. Ni res, da bi „fanatizirane babure bile mene prijele za hlače in suknjo ter me potegnile z mize“, ker bi vendar jaz to bil moral čutiti; mogoče pa je res, da so to le hotele storiti, kakor je ravno tako tudi mogoče res, da so hotele „popasti mizo ter jo prevreči“; res pa je, da se po župniji obče govori, da se „Amaz-onke“ z vsem tem hvalijo, kakor da bi bile to v resnici storile, — bržčas iz tega namena, da bi pred širnim svetom doku-mentirale svojo babjo surovost.

Matija Eferl, kaplan.

Iz Maribora, 28. februvarja. Čudno se nam dozdeva, da je o mariborskih Slo-vencih po slovenskih listih tako malo, da že ne rečemo — celo nič — citati. Od vseh strani slovenskega Štajerskega čitamo poročila o političnem in društvenem gi-banju Slovencev — le iz Maribora nič. To ni prav, in zato ni prav, ker ni tako, kakor se molči in to tem bolj ni prav, ker se s takim trdovratnim molčanjem narodna za-vednost in navdušenost duši. Kjer ni glasu pohvale, podbujanja in probujanja, tja se naseli sčasoma mlačnost in malomarnost; toraj se ni čuditi, da se pogosto povpra-šuje: „Kaj pa v Mariboru ni Slovencev?“ Ako so že sami tako skromni in ponižni — kar tukaj nikakor ni umestno — po-deliti hočemo drugi resnici pravice in jav-nosti odkriti vneto in živahno probujanje in gibanje Slovencev-Mariborčanov. Odkar je prekrasni „Narodni dom“ — kinč mari-borskega mesta — na tihem odprl svoje prostore svojemu narodu, začelo se je gi-banje, življenje in vršenje, da kar strmimo od kod toliko Slovencev v Mariboru. Za-bavni večeri vsake vrste: koncerti, gleda-liške igre, društveni in sijajni plesi, jour-fixi, razne vaje, politična zborovanja in dr. sledijo drug drugemu, da človek res že komaj časa zmaguje, udeležiti se vsega. „Slovenska čitalnica“ in marljivo, mlado „Delavsko pevsko društvo“ tekmujeta z gledališkimi predstavami in drugimi zabav-nimi društvenimi večeri, da je veselje.

Posebno omenjati moramo gledališko igro „Revček Andrejček“, katero je pri-re-dilo „Delavsko pevsko društvo“ v pre-teklek predpustu dvakrat. Toliko občinstva še v prelepi dvorani „Narodnega doma“ nismo videli — a želeli bi ga kmalu zopet videti. Sijajni ples dne 1. svečana privabil je elegantnih plesalk in plesalcev, da nam je bila velikanska dvorana premala, kar se je posebno pri četvorkah najbolje — ali najslabše videlo in čutilo. Škoda, da nas je godba pustila na cedilu — odšla je namreč prej ko plesalci — odšla se je menda vezibat in pilit.

Uzor vseh plesov pa je bila sicer malo draga, a prekrasna maskarada „Slovenske čitalnice“ dne 24. svečana. Da so nas že marsikateri večeri v „Narodnem domu“ jako prijetno iznenadili, nas je maskarada — povejmo kar naravnost — očarala. Živa domišljija in zvišeni krasotni ukus raznih mask pokazal se je v prelepih kostumih. Vse, dame in gospodje, staro in mlado, hromo in ravno bilo je veselo in poskočno — kakor še nikdar dosedaj — v Mariboru; pa tudi sodba in presodba iz vseh ust bila je ena in ista: krasno! dražestno!

Spregovoriti bi še morali nekoliko o kotiljonu in o godbi, a storili bomo to bolje v prihodnjem pustu; sedaj se rajše veselimo na prihodnjo igro, ker smo zve-deli, da se glumači „Slovenske čitalnice“ že pridno vadijo velike igre v petih de-janjih.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. marca.

— Osebna vest. Gosp. dr. Ivan Oražen je vstopil kot eksternist v dež. bolnico.

— Repertoar slovenskega gleda-lišča. Danes igra se prvičkrat v sezoni Ganglova rodbinska drama „Sin“, v ne-deljo, dne 4. t. m. sta dve predstavi: popoldne ob polu 4. uri je peta letošnja ljudska popoldanska predstava ob znižanih cenah in izven abonementa igra „Od stopnje do stopnje“, zvečer ob polu 8. uri pa zadnjikrat v se-zoni Wagnerjeva opera „Večni mornar“. V torek, dne 6. t. m. go-stuje gospa Ljerka pl. Šramova iz Zagreba v igri „Pariški potepuh“. V soboto, dne 10. t. m. je benefica gospe Polakove, poje se opereta „Netopir“. V torek, dne 13. t. m. poje se prvičkrat v sezoni opera „Norma“. V petek, dne 16. t. m. pa se igra izvirna drama Cankarjeva „Jakob Ruda“.

— Nova izvirna drama. Intendanci slovenskega gledališča je izročil g. Anton Medved, znani pesnik, petdejansko so-cialno dramo „Kolo sreče“.

— „Slovensko planinsko društvo“ priredi v soboto, dne 3. t. m., v mali čital-niški dvorani „Narodnega doma“ zabaven večer, na katerem bode predaval gospod notar Ivan Plantan o svojem potovanju na sever rtič (kap), in sicer bode končal svoje predavanje, s katerim je dva večera pla-nince in odlične goste zelo zabaval. V za-ključnem predavanju opisal bode mesti Stockholm in Kopenhagen. Ni dvomiti, da bode tudi ta večer zopet privabil mnogo vernih slušateljev in slušateljic. Vpeljani gostje so dobro došli!

— Našim poslancem v prevdarek. Iz novomeškega okraja se nam piše: Mesec dnij je že minulo, odkar je deželna vlada prepovedala vsaki izvoz praščev iz našega okraja in to, ker so baje pri neki pošiljlatvi praščev na Tirolskem konstatirali svinjsko kugo. Novomeški okraj je že več mesecev popolnoma prost vsake kuge, kar mora tudi okrajno glavarstvo novomeško potrditi in mi ne vemo, na podlagi katerih naredeb deželna vlada zapira ves politični okraj, v katerem ni nikake živinske kužne bolezni! Pripoveduje se, da vlada še do danes ni prav ničesar ukrenila, da bi se pojasnilo, od kod so izvirali tisti baje za svinjsko kugo oboleli prašiči! Je-li tako po-stopanje opravičeno? Ali naj res živino-rejci trpimo škodo zaradi malomarnosti go-spodov živinozdravnikov pri deželni vladi? Zastopniki naroda, prosimo pomoči!

— Poročil se je gosp. Ivan Hribar, oficial mestne blagajne, z gosp. Frančiško Ušeničnikovo. Čestitamo!

— Kako znajo. V Dolenji vasi pri Ribnici je pretečeno jesen kaplan Žužek mesto žita pobiral po 3 gld. 30 kr., a žito in predivo, kolikor mu ga mora dati vsaki posestnik, je bilo vredno le 2 gld. 70 kr. Jemal je torej po 60 kr. od vsacega po-sestnika preveč. In zdaj mu je priznala občina njegovo mirno delovanje v korist cele občine! O Nace, kako si zopet po-večal svojo slavo! Kaplan se ti menda smeje za hrbtom.

— Društvo delovodij za Ljubljano in okolico zboruje dne 3. marca ob polu 8. uri zvečer v Hafnerjevi pivarni. Na mnogoštevilo udeležbo vabi odbor.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Me-seca februvarja 1900 uložilo je v mestno

hranilnico ljubljansko 929 strank 586.134 kron 52 vin., 700 strank pa dvignilo 517.935 kron 42 vin.

— **Dunajski brzovlak** je imel vsled padlega snega nad jedno uro zamude in je prišel v Ljubljano šele ob 1/8.

— **Burski vojak** — na Žabjaku. V neki oktobrski noči lanskega leta je bila v ljubljanski kazinski kavarni majhna rabuka, pri kateri je nekdo sunil kavarnarja Oswalda tako v nogo, da je dlje časa ležal. Razgrajči so bili ovadeni in se je proti njim uvedla kazenska razprava. Eden izmed teh ponočnjakov — Josip Jaklič iz Kranja — pa ni hotel počakati preiskave, in ker se je bila takrat ravno pričela burska vojska proti Angležem, je sklenil, da gre kot prostovoljec med Bure. Dne 2. novembra zjutraj se je odpeljal v Marseille, kjer se je oglašil pri transvaalskem uradniku pri nizozemskem konzulatu, kateri je nabiral prostovoljce. Sprejemali so se le tujci. Jaklič je moral v Marseille iti k notarju in podpisati neki kontrakt. Obljubilo se mu je izplačati 2000 frankov, če se po končani vojni vrne domov, v slučaju smrti pa se izplača ta svota dedičem. Jaklič je testiral to svoto svoji ženi. Predno se je vkrcal, je bil še zdravniško preiskan. Z njim se je odpeljalo še 150 prostovoljcev. Mej vožnjo jih je bilo strah pred Angleži na Giberaltarju, da jih ne ustavijo. Toda pluli so srečno skoz Giberaltar in v kakih 10 dneh so bili v neki luki na izhodni Afriki. Seveda je bila vožnja in hrana zastoj. Posebno pogoščeni so bili v Marseillu. Ko so se prostovoljci pripeljali v luko — najbrže v Delagoa bai — so jih izkrcali in poslali z vlakom naprej. — Z vlakom vozili so se dva dneva, potem pa so šli peš in se ustavili kakih 6 ur pred Ladysmithom, kjer so jih oborožili. Vsak je dobil puško, ki so po izpovedbi Jakliča take, kakor naše, samo veliko bolj in nesejo veliko dalje, kakor naše. Nadalje je dobil vsak pas čez ramo s 15 magacini patronov (eden magacin ima 5 patronov), dva noža in nabasan revolver. O čevljih je povedal Jaklič, da so bili taki, da bi jih na Kranjskem sedem let nosil. Jaklič je bil tudi v Ladysmithu, predno je bilo še zasedeno po Angležih. Mesto je na griču, okoli in okoli pa so visoki hribi, na katerih dominujejo sedaj Buri. Jaklič pravi, da je Ladysmith za Transvaal to, ker je Pulj za Avstrijo. Kakor hitro se Angleži polaste Ladysmitha in preženejo s hribov Bure, je vojska izgubljena, ker se Buri angleški premoči v dolini ne morejo ustavljati. V Ladysmithu je bil Josip Jaklič le 24 ur, potem pa je marširal z vojsko naprej, ali kmalu so se morali umikati Angležem nazaj v hribe, katere se le takrat potolkli, kadar so jih zvalili v kake soteske. Buri so izvrstni strelci. Pri vsaki kompaniji je 8 dobrih strelcev (Scharfschützen), kateri imajo vsi dobra kukala. Predno ustrelji, pogleda dobro in si zapomni smer tako, da ne zgreši strel. Povelje je bilo, streljati le na častnike in podčastnike. In ker so angleški častniki kar padali, so potem odstranili zlato nakitje na kapi, da bi se jih ne poznalo. Buri pa so jih spoznali na zlatih znakih na rami. Jaklič se je vojskoval proti Angležem le nekaj dni, potem je bil ujet. Zagrešil je bil to burski častnik, ki je svojo krdelo peljal tako, da so jih Angleži v neki soteski od spredaj in zadaj prijeli. Udali so se, ko je bilo poprej že 8 Burov ubitih. Ujete vojske so peljali v Durban. Peljali so se z železnico 2 dneva in 7 dni so morali iti peš. V Durbanu so jih zaprli v trdnjavo, kjer so morali ležati na gnjili slami na prstenih tleh. Mrčesa je bilo vse polno. Jedli so le enkrat na dan in dobili so le cvibaka in neke slane prežgane juhe. To je trajalo za Jakliča 6 tednov in dejal je, da je raje eno leto na Žabjaku, kakor pa teden dni v durbanski trdnjavi. Ko je bil 4 tedne v zaporu, je prišel nekega dne neki angleški general v zapore, temu so se vsi pritožili, kako se ravna z njimi, pa ni nič pomagalo. General je rekel, da so lahko prosti, če hočejo vstopiti v angleško vojsko. Tudi njim je obetal general dobro plačo. Takrat pa je neki ruski dijak stopil pred generala in mu rekel: „Mi smo se borili za pravično stvar in ne za denar in mi ne bomo izdajice, če tudi poginemo“. Dasi je general rekel, da ima vsak tri dni časa se premisliti, se vendar ni nobeden oglašil. Med ujetimi vojaki je bilo več ruskih in francoskih visokošolcev in eden

Čeh. Jaklič je bil že ves obupal, pa sreča mu je bila mila. Neki častnik — ki pa ni bil Anglež — je Jakliča posebno rad imel in ga povabil za posebna dela. Častnik je bil rodом Bavarec. Nekega dne je padel Jaklič pred njega na kolena in ga prosil, naj ga spusti ali da priliko, da uide. Častnik se ga je umislil. Sam mu je dal „fes“, konserv in nekaj denarja in mu povedal, kje naj hodi in kako, da ga ne bodo ujeli. Ušel je skozi dolg koridor na vrt, tu pa je dobil lestev, da je prišel na pod in skočil potem na prosto. Ker je nosil „fes“, ga straža ni ustavila. Prvo noč je prenočil pri nekih Arabcih zunaj Durbanu, ki niso Angležem naklonjeni. Ker je Jaklič povedal, da je bil zaprt in da je ušel, so ga pogostili. Drugi dan je šel Jaklič po navodilu častnikovem ob morju naprej. Potoval je vedno ob morju. Prišel je tudi v Capstadt. Tri tedne je šel peš in sam. Potem pa se je pridružil neki karavani in potem je potoval s karavanami do Algiera, kjer se je ukrcal na ogrsko-hrvatski parobrod „Dalmat“, oziroma ga je kapitan vzel v službo. Peljal se je najprej v Marseille, kjer je dobil pri avstrijskem konzulatu podpore in prosto vožnjo do Scherdinga in od tod je potem šel peš do Celovca, od koder je prišel na pustni terek v Ljubljano. Danes je ravno pripovedoval o svojih doživljajih, ko je vstopil podstražnik Jakob Podreberšek, kateremu so bili prijatelji povedali, da je v gostilni „Bur“. Šel ga je gledat in spoznal v njem v policijskemu listu zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe zasledovanega Josipa Jakliča. Orožnik je odpeljal bivšega burskega vojaka in angleškega ujetnika na Žabjak.

— **Cigana Simona Helda**, ki je lani na Krki umoril kmeta Novljana in že enkrat z zvijačo ušel vešalom, bodo jutri zjutraj ob polu 7. uri v Novem mestu obesili. Helda se je danes zjutraj naznanilo, da ga cesar ni pomilostil. Eksekucijo bo izvršil novi dunajski krvnik Lang. Ta je bil svoj čas kavarniški kuhar in se je v prostih urah bavil z atletiko. Zadnja leta je zasledil, da je prav za prav rojen za krvnika in je od tedaj iz ljubezni za ta poklic prostovoljno sodeloval pri raznih usmrčenjih. Simon Held je prvi, kateremu bo novi krvnik samostojno položil konopec okrog vrata.

— **Dunajski rabelj Lang v Rudolfovo**. Danes zjutraj se je s poštnim vlakom pripeljal v Ljubljano novi dunajski rabelj Lang, odkoder se je podal z dolenskim vlakom v Rudolfovo, kjer bode jutri zjutraj obesil cigana Helda. V njegovem spremstvu sta bila dva njegova hlapca. Ljudje na kolodvoru so takoj izvedeli, da je prišel rabelj, in vse je vrelo v bufet, kjer se je okrepčeval za nadaljno vožnjo. Lang je srednje visokosti in močan človek. Iz Rudolfovega se povrne jutri zvečer v Ljubljano in se popelje ponoči spet na Dunaj.

— **Poskušeni umor**. Ko je kemik cementne tovarne v Mojstranah, Edvard Scherz dne 26. m. m. ponoči šel iz Rabičeve gostilne domov, je tovarniški delavec Ivan Kovač nanj zavratno ustrelil. Na srečo ga ni zadel. Kovač se je hotel Scherzu maščevati, ker ga je bil ta ovadil radi neke tatvine. Kovač je pobegnil. V njegovem stanovanju so pri hišni preiskavi našli več patronov.

— **Dolenske železnice**. Tovorni vlak, ki je doslej na progi Grosuplje-Novo mesto-Straža vozil vsak dan, vozil bo od dne 1. t. m. vozil vsak drugi dan.

— **Bela zastava**. Na jetnišnici v Slov. Bistrici plapolja bela zastava v znak, da ni v zaporih nobenega kaznjencea.

— **Pri mestnem kopališču** v Kolodvorskih ulicah izkopali so danes nekaj ttrarih krajcarjev in nekaj kosti. To je dalo povod, da so postrežljivi ljudje hiteli v muzej naznanit, da so bile izkopane razne starine, drugi pa so raznesli govorico, da so našli poln lonec cekinov.

— **Kako izseljenci lažejo**. Včeraj zjutraj se je pripeljalo več izseljencev v Ameriko z dolenskim vlakom v Ljubljano. Na dolenskem kolodvoru so izstopili. Nadstražnik Nikola Večerin, ki je tam služboval, jih je premočil in slednjič jednega ustavil, kateri se mu je še premlad zdel za Ameriko. Vstavljenec pa je pokazal Večerinu potni list na ime Janeza Hrovata, misleč, sedaj bode pa vse dobro. Toda stražnik se ni dal odpraviti in je izpraševal vstavljenca. Le-ta je rekel, da je z Gorenj-

skega, pa ni vedel povedati od kod. Tudi je dejal, da je Franc Hrovat, in da je že vojaščine prost. Vse to je bilo malo verjetno in stražnik ga je odpeljal seboj. Pozneje je spet trdil, da je Franc Gorenc. Ali tudi to še ni bilo pravo ime. V zaporu si je neki šele premislil in povedal, da je njegovo pravo ime Franc Kočevcar, in da je doma z Gorenje vasi v občini Šmarjeta na Dolenjskem.

— **V Ameriko** je potovalo meseca svedčana z ljubljanskega južnega kolodvora 323 oseb, zaradi nameravanega izseljenja pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti je bilo aretovanih 12 fantov.

— **Zima**. Na pragu spomladi, po lepih solnčnih in toplih dneh, nas je hitro prese-netila zopet zima. Sušec je prinesel mokroto in mraz in zapadel je sneg precej znatno. Ugodno vreme za stavbna dela se je pač hvalilo malo prezgodaj, treba bode še počakati nekoliko.

* **Cronje**. Sedaj, ko se bje boj mej Buri in Angleži, govori vsak količkaj inteligenten človek o Cronju, katerega slika pisatelj Alfred Kinear v svoji knjigi tako-le: Postave je majhne; njegovo obličje, katero krasi (ali ne?) nacionalna burska brada, je simpatično in prijetnega izraza. V njem sta glavni lastnosti dobrotljivost in zadovoljnost; Cronje je tip človeka, ki plačuje svoje dolgove in gre navadno pred polnočjo spat. Ob bitki pri reki Modder se o njem pripoveduje naslednje: Za časa najhujšega boja se je sprehajal smehljaje Cronje po dvoru hotela Mond Modder ter rekel z divjim pogledom: „Pomilujem, da so Angleži mojega poslovdjio mej delom motili“, zatem se je pripognil h kokoši, katera je valila, in vzel jajce izpod nje, je razbil ter spil njegovo vsebino. Potem je šel zopet k vojakom, ter jih vspodbujal k neustrašenosti in junaštvu. Cronjev karakter je utrjen v vsakem oziru. Popolnoma neustrašen mož je in cinik ter ima dokaj humerja. Cronje je živ, majhen, zvit, flegmatičen, poln domačih čednosti in poln dobrotljivosti. Kadar je odšel iz tabora, se ni o tem zvedelo, predno ni prišel nazaj, zlasti pa je velika njegova enerzija.

* **Nov prekop na Ruskem**. Rusi nameravajo Moskvo (ob reki Moskvi) po velikanskem prekoku zvezati z velikim tržiščem Nižim Novgorodom (ob izlivu Oke v Volgo). Vse delo, ki bo neprecenljive važnosti za promet in obrtnost, je preračunjeno na štiri milijone rubljev. Moskovska parobrodna družba je omogočila plovnost reke Moskve do mesta Kolomne s tem, da je napravila več zatvornic in nasipov. Nadaljni prevoz blaga od Kolomne do Rjazana, od koder je Oka plovna, doslej ovirajo sipine v Oki. Da odstranijo te ovire, nameravajo prekopati Oka med Kolomno in Rjazanom po nasipih, zatvornicah in prekopih po onem načinu kakor ob Moskvi. S tem bi dobili izvrstno vodno pot iz Moskve v Nižji Novgorod.

* **Klerikalci — terorizatorji**. Iz Temšvarja poročajo, da je hotel ondodni pastor Mihael Szabolcska predavati o postu o raznih verah. A dobil je toliko anonimnih grozilnih pisem, da se je zbal in je namesto o postu predaval nekaj svojih pesmij.

* **Ogrski roparji** morajo biti posebno predrzni tiči. Te dni so prav po američansko blizu Stolnega Beligrada naskočili osebnih vlak, vdrli v voz s pošto ter ga malone izpraznili, ko so jih pregnali sprevalniki, ustavivši vlak sredi proge. Roparji so odnesli pete in še marsikaj.

* **S ciganom je ušla**. Med madjarskimi cigani v Orosravi živi lepa blondinka, oblečena po najnovejši modi. Dekle je hči višjega častnika. Ušla je starišem iz ljubezni do cigana Štefana Barnija, s katerim se je spoznala v nekem kopališču. Cigan ni lep, toda dekle se je zagledala vanj ter pregovorila očeta, da ji je dovolil, da jo uči cigan igranja na cimbalu. Kmalu pa je ušla ter živi z njim že 4 mesece. Te dni se je cerkveno poročila. Oče ji je moral tudi to dovoliti.

* **Lepota ženskih rok**. Neki francoski psiholog se je posvetil opazovanju lepote ženskih rok pri raznih narodih. Njegove preiskave so dognale, da imajo najlepše roke irske ženske, najgrše pa angleške. Američanke imajo ozke roke, Nemke široke s suhimi prsti. Takoj za irskimi ženskami so Poljakinje, za temi pa Francozinje.

* **Dober želodec** ima vsekako Janko Salontaj, mestni starešina v Mikluševcu, ki je pojedel nedavno naenkrat 70 mehko kuhanih jajc. Ta mož more pojediti tekom 12 ur do 80 trdo kuhanih jajec. Tako poročajo „Sr. Novine“.

* **Podmorski predor med Angleško in Irsko**. Angleži nameravajo zgraditi velik predor med Portobellom in Wightownshirom in otokom Magecom v Antrimski grofiji. Predor bode 34 angleških milj dolg, stroški pa so preračunjeni na 10.000.000 funtov sterlingov.

* **Za pet milijonov šampanjca** je uničeno, ker se je v nedeljo ponoči porušila pivnica Pavla Rogera v Epernay, kjer je največ šampanjca. Razbilo se je 500 velikih sodov in 1.500.000 butelj v vrednosti pet milijonov frankov.

* **Mrtvo morje**. V južni Palestini se nahajajoče Mrtvo morje je najnižja doslej znana zemeljska useda, kajti njega gladina leži še 396 m pod gladino Sredozemskega morja. Mrtvo morje ima največ soli v sebi in se vedno manjša, zlasti v novjšem času, ko uporabljajo reko Jordan tudi v namakanje obližnjega ozemlja. Hlapenje v Mrtvem morju je dosti večje nego pritok vode po Jordanu in drugih manjših rekah. Vode je že sedaj tako malo, da naliči jezero skladišču suhe soli.

* **Glad v Indiji**. Po najnovejših poročilih se je razširil glad na prebivalstvo, ki prebiva na 500.000 kvadratnih miljah, to je na zemlji, ki je štirikrat večja kakor Velika Britanija. Sedaj trpi bečo okoli 75 milijonov ljudi. Vlada pa je dala podpore samo 3.784.000.

Književnost.

— „**Slavisches Echo**“ ima v 8 št. tole vsebino: Der nationale Theil des Regierungsprogrammes. — Aus dem Reichsrathe. — Die revidierte Auflage in Ungarn. — Das ungarische Parlament. — Der süd-afrikanische Krieg. — Politisches. — Zeitungsstimmen. — Mosaik. — Vermischtes. Vereinsnachrichten. — Literatur und Kunst.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. marca. V današnji seji domobranskega odseka je ves čas govoril samo češki poslanec Doležal.

Praga 2. marca. Vsi češki listi se bavijo obširno z vprašanjem o izvolitvi drugega podpredsednika poslanske zbornice. Soglasno se priznava, da se pri tej volitvi izkaže, če desnica še obstoji, ali ne.

Budimpešta 2. marca. „Pester Lloyd“ poroča, da je bila te dni poroka nadvojvodinje Štefanije z grofom Lonyayem določena na dan 22. marca.

Budimpešta 2. marca. „Budap. Hirlap“ pravi, da je prišel grof Goluchowski zategadelj v Pešto, ker je transvaalska vlada protestirala proti temu, da se Angleški dovoli, kupovati na Ogrskem konje za vojno in očitala avstrijski vladi, da je kršila nevtraliteto.

London 2. marca. General Buller je sporočil, da je obiskal osvobojeni Ladysmith. Buri so se popolnoma umaknili, samo na severu od Ladysmitha jih je še nekaj ostalo. V Ladysmithu nahajajoča se armada, ki je v zadnjem času močno trpela, in kateri je nedostajalo hrane, potrebuje daljšega počitka, predno bo zopet sposobna za vojskovanje.

London 2. marca. V pèrski zbornici je vojni minister, naznanil, da odide te dni 38.800 mož v južno Afriko, 17.500 pa da jih pojde v kratkem. Pripomnil je ob enem, da se ni bati, da bi zmanjkalo vojaštva.

London 2. marca. Povodom osvobojenja Ladysmitha je bil včeraj London sijajno razsvetljen. Ves dan in vso noč so se uprizarjale patrijotične manifestacije.

London 2. marca. Pri Paaderbergu so se angleške prednje straže z Buri zapletle v boj. Burov je tam kacijh 7000.

London 2. marca. Nekateri listi poročajo, da so Angleži že prišli v Bloemfontein, kar pa še ni potrjeno.

Darila.

Uredništvo našega lista sopolasili:
Za Prešernov spomenik: G. Jožef Trat ar učitelj v Dobovi pri Brežicah 10 K 80 v., nabral pri maskaradi breške čitalnice „za našega Francelna“ Pepo. — Vesela družba „pri Trpinču“ na lepem potu v Ljubljani 10 K. — Gdčna. Marica Lerman 6 K 28 v., nabrala kot ciganka na „Sokolovi maskaradi ljubljanski“. — G. Franjica Debevec v Vodichah 5 K 30 v., nabrala v veseli družbi pri G. Grajzarju v Vodichah. — Skupaj 32 K 38 v. — Živel rodoljubne nabiralke in nabiralci in vsi darovalci! Le tako marljivo naprej!

* **Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec**, prej znane tudi pod imenom Marijacejske kapljice za želodec, so vsled svojega preizkušnega, izbornega, vzbudilnega in okrepevalnega vplivanja pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v vseh lekarnah. Opozorjamo č. čitatelje, da pri naročitih pazijo na podobo znamke in podpis, ki ga objavljamo v inseratnem delu lista, ker le tedaj so Marijacejske kapljice za želodec pristne.

Odvajalno

Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1899.

Cenj. gosp. **M. Leustek**, lastnik deželne lekarne v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in slize raztapljajoče sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno **Cascara Sagrada Malaga vino**, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštne povzetji. (10—9) **Ferd. Močvin**, posestnik.

Umri so v Ljubljani:

Dne 1. marca: Stanko Magister, delavčev sin, 15½, mes., Tržaška cesta št. 28, vnetje sopil. — Ivan Žagar, kajzarjev sin, 10 mes., Streliške ulice št. 15, oslabljenje. — Marija Belar, šolskega vodje vdova, 60 let, Franc Jožefova cesta št. 3, želodčni rak.

Zahvala.

Izročili so za ubogo šolsko mladino v Litiji gg. Švicarji tukajšnje predilnice od svoje, dne 17. februarja t. l. napravljene veselice 30 kron čistega dohodka, ter litijske gospe in gospodične od otroške veselice z dne 24. februarja t. l. pa 96 kron čistega dohodka, torej skupaj 126 kron, za katere velikodušna darova se krajni šolski svet omenjene šole s tem najsrčneje zahvaljuje.

V Litiji, dne 1. sušca 1900.

L. Svete, kot prvomestnik.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji aračni tlak 736,0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
1.	9. zvečer	732,6	—3,4 sr. svzhod	sneg		
2.	7. zjutraj	733,3	—5,4 sr. svzhod	oblačno		
3.	2. popol.	731,2	—2,4 sr. vzjvzh.	del. jasno		14,3 mm

Srednja včerašnja temperatura 11°, normala: 14°.

Dunajska borza

dne 2. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 35 h
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 25 „
Avstrijska zlata renta	99 „ 80 „
Avstrijska krona renta 4%	99 „ 20 „
Ogrska zlata renta 4%	98 „ 35 „
Ogrska krona renta 4%	98 „ 65 „
Avstro-ograrske bančne delnice	126 „ 70 „
Kreditne delnice	236 „ 25 „
London vista	242 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 „ 23 „
80 mark	23 „ 64 „
20 frankov	19 „ 28 „
Italijanski bankovci	89 „ 95 „
C. kr. cekini	11 „ 38 „

Gostilno

blizu Celja (425—1)

odda na račun ali v najem

S. Kuček, pivovarnar v Žalcu.

„Ljubljanski Zvon“

št. 1 leta 1897 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipakega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyru, Ausseu, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyru, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Trgovski pomočnik

špecerist, sprejme se s 1. majem 1900 pri tiskarji **Janko Popovič v Cerknici**. — Plača po dogovoru. (416—2)

Pozor!

Poslužujte se narodnih razglednic.

a) v korist „družbe sv. Cirila in Metoda“:

Lep kraj slovenske zemlje s podobo prvomestnika **Tome Zupana** a 5 kr., 100 komadov 3 gld. 50 kr.

b) v korist „Radogaju“:

Mesto **Ljubljana** s podobo njenega zupana **Ivana Hribarja** a 5 kr., 100 kom. 3 gld. 50 kr.

c) v korist „Učiteljskega konvikta“:

1. serija: **Andrej Praprotnikova podoba in njegov rojstni kraj** a 5 kr., 100 kom. 3 gld. 50 kr.

Serija slavnih slovenskih pedagogov se bo nadaljevala, ako se najde dovolj odjemalcev. Praprotnika je 2000 komadov tiskanih in dobi konvikt za vsako razglednico 1 kr.

Dalje je ravnokar izšla najlepša razglednica v ponos slovenskega naroda **Kranjska noša**, 1. serija a 5 kr., 100 kom. 4 gld. — **Celo mesto Ljubljana** v 3 delih a 8 kr., 100 kom. 5 gld. — **Posebni deli mesta Ljubljane** s emailiranimi cesarskimi, deželnimi in mestnimi grbi. Te lepe razglednice a 5 kr., 100 kom. 4 gld. — 10 razglednic **cerkva ljubljanskih skupno** 30 kr. — 100 sortiranih razglednic, **cerkve in druga poslopja**, 2 gld. — **Cvetilice, s slov. napisom ali brez njega** a 5 kr., 100 kom. 3 gld. — proti naprej plačilu franko.

Ako se mi pošlje fotografija kraja, preskrbim 1000 lepih razglednic v svetlotisku za 14—16 gld.

Ivan Bonač.

Ženitna

(396—3)

ponudba.

40leten premožen gospod se želi potočiti s lepo, pošteno in pohlevno deklaro, delavškega ali olušabniškega stanu, srednje velikosti, v starosti 26 do 34 let, če tudi brez premoženja. Pioma naj se pošilja do 10. marca pod naslovom „**E. M.**“ 348 poste restante **St. Peter pri Sorci**.

Leksikon

se proda pod izredno ugodnimi pogoji. (412—2)

Več pove **F. Kavčič**, gostilna „pri kranjskem biseru“, Slomškove ulice.

Trgovskega učenca

ki je dovršil spodnjo gimnazijo ali realko, ter je več slovenskega in nemškega jezika, sprejme v trgovino z mešanim blagom

Janko Traun (430—1)

Glince pri Ljubljani.

Graščina Polhov gradec

odda 600—700 centov

žlahtne mrve.

Cena je za 100 klg. 2 gld.

Oskrbišstvo graščine Polhov gradec pri Ljubljani. (436—1)

Inteligentna oskrbnica

srednje starosti, večča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, dobra računarica, prijazna v občevanji z odjemalci, se proti dobri plači vsprejme v večjo obrt.

Ponudbe pod „oskrbnica“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (440—1)

Lepa

mesečna soba in kabinet

z lepim razgledom na Sv. Jakoba trg in s posebnim vzhodom, mebljena ali nemebljena, se takoj po nizki ceni odda v Rožnihih ulicah št. 15.

Vpraša naj se pri lastniku hiše **Karolu Lenčetu** v Lavri pri Ljubljani ali pri gospodu **Vismajerju**, gostilničarju „pri Lozarju“. (438—1)

V imenovani gostilni se tudi točijo najboljša naravna kranjska, štajerska in hrvatska vina v lokalu in čez ulico ter se posebno priporočajo.

S. 2/00/1

Edikt.

(437—1)

C. kr. okrožno sodišče v Novemestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje neprotokolovane trgovke **g. Julije Murgelj v Novem mestu** odprlo konkurs, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sod. svetnika, **g. Iv. Škerlja** z uradnim sedežem v Novemestu in za začasnega upravitelja mase **g. dr. Vladimira Žitka, odvetnika v Novemestu**.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 12. marca 1900. dopoldne točno ob 11 uri, na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namestnika, ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkursne mase kako zahtevo kot konkursni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava

do 7. aprila 1900. leta

pri tem sodišči, po predpisih konkursnega reda, da se izognejo v istem zapretenih pravnih nasledkov ter jih dne **28. aprila 1900.** dopoldne točno ob 9. uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri določenem likvidacijskem dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljša objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novemestu

oddelek III., dne 28. februarja 1900.

Advokat dr. Karl Triller

usoja se naznanjati, da je otvoril z dnem 1. marca 1900

svojo pisarno

(400—3)

zopet

v Ljubljani, Dalmatinove ulice 9

(vogal Kolodvorskih ulic) v Štrukljevi hiši.

Hribar Ivan

mestne blagajne oficial

Jančika Hribar rojena Ušeničnik

— poročena. —

(432)

Ljubljana, dne 26. svečana 1900.

Razglas.

(428—1)

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870., št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine Ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtilih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bode pokončati nabrana gosenična gnjezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče**, a najdalje **do 15. maja letos**.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje, ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdni robih v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati in obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrci), pri oranji ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obojavljal gori navedena dela izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron, in če bi se to ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani dne 21. februarja 1900.

Župan: **Ivan Hribar**.